

09.07.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**9 Temmuz 2021
Cuma**

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

9 Temmuz 2021 Cuma

YASAMA BÖLÜMÜ

TBMM KARARLARI

1292 Başta Marmara Denizi Olmak Üzere Denizlerimizdeki Müsilaj Sorununun Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonuna Üye Seçimine Dair Karar

1293 Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Aravermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar

1294 İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Aravermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar

1295 Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tatili ve Aravermesi Sırasında Çalışabilmesine İlişkin Karar

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİK

— Tarsus Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği

KURUL KARARLARI

— Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 08/07/2021 Tarihli ve 10308, 10312, 10313, 10314 ve 10315 Sayılı Kararları

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

— Anayasa Mahkemesinin 26/5/2021 Tarihli ve 2019/13768 Başvuru Numaralı Kararı

YARGITAY KARARLARI

— Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunun 02/07/2021 Tarihli ve 211 Sayılı Kararı

— Yargıtay 5, 9 ve 16. Hukuk Dairelerine Ait Kararlar

Küresel gıda fiyatları 12 ay sonra ilk kez geriledi

Küresel gıda fiyatları, 12 aylık yükselişinin ardından haziranda yüzde 2,5 ile ilk kez düşüş kaydetti.

Dünya gıda fiyatları, haziran ayında bitkisel yağ, hububat ve süt ürünü fiyatlarındaki düşüşe paralel olarak geriledi ve 12 ay içerisinde ilk kez düşüş kaydetti.

BM Gıda ve Tarım Organizasyonu (FAO) tarafından derlenen, tahıllar, yağlı tohumlar, süt ürünleri, et ve şeker fiyatlarındaki aylık değişimleri izleyen dünya gıda fiyatları endeksi Mayıs ayındaki revize 127.8 seviyesinden Haziran ayında 124.6'ya düştü.

Mayıs gıda fiyatları endeksi daha önce 127.1 olarak açıklanmıştı. Yıllık bazda fiyatlar Haziran ayında yüzde 33.9 artış kaydetti.

FAO'nun bitkisel yağ fiyatları endeksi yüzde 9.8 geriledi. Hububat fiyatları endeksi aylık oranda yüzde 2.6 gerilese de yıllık bazda yüzde 33.8 yükseldi. Mısır fiyatları da yüzde 5 geriledi. Uluslararası pirinç fiyatları ise gerileyerek son 15 ayın en düşük seviyesine indi.

FAO, bu yıl dünya çapında hububat hasadının 2.817 milyar ton ile bir önceki tahminin biraz altında kalacak olsa da rekor seviyede olacağını açıkladı.

TMO arpa satışına başladı

TMO, besici ve yetiştirici ve yem fabrikalarına yönelik olarak arpa satışına başladı.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), besici ve yetiştirici ve yem fabrikalarına yönelik olarak arpa satışına başladığını açıkladı.

TMO'dan yapılan açıklamada, "Kuruluşumuz 05 Temmuz 2021 tarihi itibarı ile 1.950 TL/Ton fiyatla peşin bedel mukabili olarak besici, yetiştiricilerimize ve yem fabrikalarına yönelik olarak arpa satışlarına başlamıştır" denildi.

Açıklamada, "Arpa satışlarımız için başvurular liman işyerlerimizden yapılacak satışlarda "elektronik satış platformu" ve "yem fabrikaları elektronik satış platformu" üzerinden iç merkezlerdeki stoklarımız için TMO şube müdürlükleri kanalıyla 05 Temmuz 2021 - 12 Temmuz 2021 (dahil) tarihleri arasında alınacaktır.

Tahsis sonuçlarının açıklanmasını müteakip satışı yapılan arpa stokları için para yatırma süresi 30 Temmuz 2021, ürün teslimleri 15 Ağustos 2021 tarihi mesai bitiminde sona erecektir.

Kuruluşumuzca piyasalar yakından takip edilmekte olup görev alanına giren ürünlerde stokların takviyesi ve kullanıcılarına yönelik uygun fiyatla hammadde tedarikine devam edilecek, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği içerisinde piyasa istikrarı temin edilecektir" ifadelerine yer verildi.

Hatırlanacağı üzere, TMO'nun 24 Haziran'da gerçekleştirdiği 320 bin tonluk ihalede ithal arpa için verilen fiyat ton başına ortalama 2,400 TL seviyesinde idi.

TMO, geçtiğimiz günlerde de ikinci kez arpa ithalatı için uluslararası ihaleye çıkacağını duyurdu. TMO, 12 Temmuz'a kadar tekliflerin toplanacağı 440 bin ton yemlik arpa alımı için uluslararası ihale açtı.

Bakan Muş: İkinci çeyrekte yüzde 20'ye yakın büyüme öngörüyoruz

Ticaret Bakanı Mehmet Muş, "İhracatımız pandemi öncesi dönemi de büyük bir farkla geride bırakmıştır. Ayrıca yatırımlar, sanayide çarkların daha hızlı dönmeye başladığına ve iş dünyamızın artık salgın sonrası döneme hazırlandığına işaret etmektedir." dedi.

İTO Meclisi'nin temmuz ayı toplantısında konuşan Muş, Türkiye'de ticaret, finans, turizm ve yatırımın kalbinin İstanbul'da attığını ve 2020 yılında İstanbul'un yüzde 49 pay ile 83 milyar dolar değerinde ihracat, yüzde 58 pay ile 127 milyar dolar değerinde ithalat yaptığını söyledi.

Muş, salgının etkilerinin ağır yaşandığı zor bir yılın ardından, dünyada uygulanan genişletici para ve maliye politikalarının da etkisiyle 2020 yılının ikinci yarısından itibaren güçlü bir toparlanma görülmeye başladığını bildirdi.

Muş, Türkiye ekonomisinin pandemiye rağmen büyümeye devam ettiğini belirterek şöyle konuştu:

"Küresel ekonomiye güçlü bir şekilde entegre olan ülkemizde, ihrac pazarlarımızdaki toparlanmanın katkısıyla büyümesini ivmelendirmeye devam etmektedir. Ülkemiz 2020 yılında pandemiye rağmen yüzde 1,8 oranında bir büyüme gerçekleştirmiştir.

2021 yılı ilk çeyreğinde ise net ihracat ve yatırımların katkısı ile yüzde 7 oranında büyüyerek, G-20 içinde Çin'den sonra en hızlı büyüme performansını sergiledik. İşte

09.07.2021

bu uyum sayesinde ÷lkemiz, salgının sosyal ve ekonomik hayat üzerindeki etkilerini hızla üzerinden atmaktadır.

İlk çeyrekte ortaya koyduğumuz güçlü büyüme performansının ardından, ikinci çeyrekte de yüzde 20'ye yakın bir büyümeye ulaşacağımızı öngörüyoruz."

İhracatta da ilk altı ayda, geçen yıla göre yüzde 40'lık bir artış gerçekleştiğini anımsatan Muş, "İhracatımız, son 12 aylık dönemde yaklaşık 200 milyar dolar seviyesine ulaşarak, Cumhuriyet tarihinin en yüksek tutarına ulaşmıştır.

Öte yandan ihracatımız pandemi öncesi dönemi de büyük bir farkla geride bırakmıştır. Ayrıca yatırımlar, sanayide çarkların daha hızlı dönmeye başladığına ve iş dünyamızın artık salgın sonrası döneme hazırlandığına işaret etmektedir." dedi.

BDDK'dan vatandaşa ve iş dünyasına kolaylık

BDDK bankaların aktif kalitesinin artırılması için sorunlu alacakların çözümlenme süreciyle ilgili bağımsız bir çözümlenme birimi kurulması kuralı getirdi. Ayrıca BDDK iki ayrı rehber ile 'zombi' şirketlerden alacakların da aktiften silinmesine imkan tanıyor.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), vatandaşın ve iş dünyasının salgın koşullarından normale geçiş döneminde finansman erişimini kolaylaştıracak, kredi sisteminin etkin çalışmasına daha fazla katkıda bulunacak kararlar aldı. Ekonomi Reform Paketi'nde yer alan bankacılık sektörünün aktif kalitesinin artırılmasına yönelik eylemler kapsamında "Kredilerin Sınıflandırılması ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik"i takiben "Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" dün Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Öte yandan BDDK, "Sorunlu Alacakların Çözümlemesine İlişkin Rehber" ile "Kredi Tahsis ve İzleme Süreçlerine İlişkin Rehber" olmak üzere 2 yeni rehber de dün itibarıyla yürürlüğe alındı.

Bankaların uygun kredi tahsis, izleme, rehabilitasyon ve sorunlu alacak çözümlenme süreç ve politikalarını oluşturan ilgili yönetmelikler ve rehberler, yaşama şansı olan şirketlerin finansal ve/veya operasyonel yeniden yapılandırma yoluyla yaşatıldığı ancak zombi şirketler olarak tanımlanabilecek borç ödeme kapasitesi çok zayıf olan ya da hiç olmayan borçlulardan olan alacakların aktiften silme, varlık yönetim şirketleri, özel fon ya da özel amaçlı şirketlere devir gibi yöntemlerle banka

bilançolarından etkin şekilde temizlendiği proaktif bir yapının oluşturulması için hazırlandı.

3 yıllık sorunlu alacak stratejisi

BDDK'nın yönetmelik değişikliğine göre, bankaların sorunlu alacaklarının yönetim ve azaltım faaliyetleri olarak tanımlanan çözümlene süreci ile ilgili olarak kredi tahsis biriminden bağımsız bir çözümlene biriminin kurulması, üç yıllık sorunlu alacak yönetim stratejisi ve yıllık operasyonel planlarının hazırlanması zorunlu tutuldu. Ayrıca, bankacılık sektöründeki toplam riski BDDK tarafından belirlenen tutarın üzerinde olan kredi müşterilerinden bankalarca alınması zorunlu belgeleri toplama yükümlülüğünün yalnızca canlı alacak olarak izlenen müşterilerden isteneceği ve bu kapsama ilk defa giren müşterilerin bağımsız denetim sürecinin başlatıldığına belgelendirilmesi kaydıyla kendilerine kredi tahsisi yapılabileceği netleştirildi. Söz konusu yükümlülük 1 Ocak 2022 tarihine ötelenerek yükümlülük kapsamına giren kredi müşterilerine ve bankalara kolaylık sağlandı.

Aktif kalitesinin artırılmasına yönelik

Rehberlerle bankaların, kredi yaşam döngüsü içindeki uygulamalarına ilişkin kurumsal kapasitelerinin güçlendirilmesi, geliştirilmiş tahsis süreçleri ve etkinliği artırılmış izleme uygulamaları, bankaların sorunlu alacak yönetiminin iyileştirilmesi amaçlanıyor. Dolayısıyla banka aktif kalitesinin artırılması açısından rehberlerle yönlendirme yapılmakta olup, orta ve uzun vadede bir yönetim kültürüne dönüşmesi bekleniyor.

Sorunlu alacaklar

Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmelik'te belirtilen sorunlu alacak yönetim stratejisi yıllık operasyonel planlar ve çözümlene birimlerinin kaynaklar, süreç, performans ve faaliyetleri açısından daha etkili bir yapıya kavuşturulması amacıyla hazırlanan "Sorunlu Alacak Çözümlene Rehberi"nde sorunlu alacakların çözümlenmesi kavramı tanımlanarak; bunun gerektirdiği organizasyonel yapı, hazırlık süreci ve faaliyetlere ilişkin bir çerçeve çiziliyor.

Sorunlu alacak stratejisinin bankalarca yapılacak bir öz değerlendirmeye dayandırılması, üç yıllık bir zaman öngörüsüne sahip olması, asgari olarak sorunlu alacakların çözümlenmesine ve alacaklardan dolayı edinilen varlıkların yönetilmesine ilişkin, takvime bağlı niceliksel hedefleri içermesi ve bir operasyonel plan çerçevesinde uygulanması gerekiyor.

İyi uygulamalara denk olmalı

"Kredi Tahsis ve İzleme Süreçlerine İlişkin Rehber" ile bankaların tahsis ve izleme süreçlerinin uluslararası iyi uygulamalardakine denk kalitede bir düzeye erişmesinin temini hedefleniyor.

Rehberde öncelikle tahsis ve izleme süreçlerine ilişkin tesis edilmesi gereken kurumsal çerçeveden ne beklenildiği açıklanırken, söz konusu çerçevenin etkinliğinin temini için oluşturulması gereken uygulamalardan bahsediliyor. Rehberin ilerleyen bölümlerinde tahsis süreçlerine, fiyatlamaya ve teminat değerlemesine ilişkin bankaların uygulaması beklenen yenilikler ve geliştirmelere ilişkin hükümler sıralanıyor.

Son bölümde ise izleme süreçlerinin kalitesinin artırılması için bankalardan tesis etmesi beklenen sistem ve altyapıya ilişkin hükümler yer alıyor. Rehberin ekler kısmında bankalara yol gösterici olması bakımından birtakım kriterler ve toplamasında fayda görülen veriler yer alıyor.

Hafta başı kredi sınıflandırılmasında değişiklik yapılmıştı

BDDK hafta başında, "Kredilerin Sınıflandırılması ve Bunlar İçin Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik"te yaptığı değişiklikle bankaların kredi sınıfı değişikliklerine dair kriterlerini yazılı hale getirerek denetime hazır bulundurma zorunluluğu getirdi. Bankalarca yeniden yapılandırma öncesinde borçlunun geri ödeyebilme kapasitesine ilişkin bir değerlendirme yapmaya yönelik hüküm yönetmeliğe eklendi. Yönetmelik değişiklikleri kapsamında bankacılık sisteminde kaynakların verimli kullanımı amacıyla kayıttan düşme uygulamasına yönelik hükümler de geliştirildi. Alacakların türü, borçluya özgü koşullar, makroekonomik ortam gibi belirleyiciler makul kayıttan düşme süresini tanımlamak açısından güçlük yarattığından, kayıttan düşme zamanının uygunluğu gerekçelerini denetime hazır bulundurma şartıyla bankalara bırakıldı.

Üçüncü çeyrekte ihracat beklentisi yüzde 4,4 geriledi

İş Ticaret Beklenti Anketi haziran ayı sonuçlarına göre, 2021 yılı 3. çeyrek İhracat Beklenti Endeksi bir önceki çeyreğe göre 4,4 puan azalarak 127,6 oldu.

Ticaret Bakanlığından yapılan açıklamaya göre, İhracat Beklenti Endeksine dâhil edilen soruların yayılma endeksleri incelendiğinde, gelecek 3 aya ilişkin ihracat beklentisi, ihracat sipariş beklentisi ve şu anda kayıtlı ihracat sipariş düzeyine ilişkin değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkilerken son 3 aydaki ihracat sipariş düzeyine yönelik değerlendirmeler endeksi artış yönünde etkiledi.

3. çeyrek İthalat Beklenti Endeksi 2,9 puan arttı

2021 yılı 3. çeyrek İthalat Beklenti Endeksi, bir önceki çeyreğe göre 2,9 puan artarak 114,5 oldu.

İthalat Beklenti Endeksine dâhil edilen sorulardan ithalat beklentisi (gelecek 3 ay), şu anda kayıtlı ithalat sipariş düzeyi ve son 3 aya ilişkin ithalat sipariş düzeyi sorularına yönelik değerlendirmeler endeksi artış yönünde etkilerken, ithalat birim fiyatı beklentisine (gelecek 3 ay) yönelik değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkiledi.

Hazine'nin dengesi "faiz"le şaştı!

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Haziran ayına ilişkin nakit gerçekleştirmelerini açıkladı.

Buna göre, geçen ay Hazine'nin nakit gelirleri 111 milyar 320 milyon lira, nakit giderleri 119 milyar 741 milyon lira oldu. Faiz dışı giderler 111 milyar 799 milyon lira, faiz ödemeleri ise 7 milyar 943 milyon lira olarak gerçekleşti. Faiz dışı denge ise 478 milyon lira açık verdi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Haziran ayına ilişkin nakit gerçekleştirmelerini açıkladı. Buna göre, geçen ay Hazine'nin nakit gelirleri 111 milyar 320 milyon lira, nakit giderleri 119 milyar 741 milyon lira oldu. Faiz dışı giderler 111 milyar 799 milyon lira, faiz ödemeleri ise 7 milyar 943 milyon lira olarak gerçekleşti. Faiz dışı denge ise 478 milyon lira açık verdi.

Haziran ayında nakit dengesinde 7 milyar 221 milyon lira açık oluştu.

Geçen ay devirli-garantili borç geri dönüşü 317 milyon lira olarak kayıtlara geçti. Kur farklarından kaynaklanan artış 200 milyon lira olarak gerçekleşirken, kasa/banka net hesabında ise 9 milyar 844 milyon lira artış görüldü.

Merkez Bankası son rezervleri açıkladı! İşte rezervlerin son durumu

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) rezervlerine ilişkin açıklama yaptı. Açıklanan verilere göre net rezervler daha da düştü.

Merkez Bankası Haftalık Para ve Banka İstatistikleri verilerini yayımladı. Kamuoyuyla paylaşılan son verilere göre brüt rezervler artarken net rezervler düşüş gözlemlendi.

BRÜT REZERV ARTTI NET REZERV DÜŞTÜ

Merkez Bankası tarafından açıklanan verilere göre 20 milyar 914 milyon dolar olan net uluslararası rezervler 20 milyar 430 milyon dolara geriledi. Bir haftada net rezervlerden eksilen para miktarı 484 milyon dolar oldu.

2 Temmuz ile sona eren haftada net rezervlerde bariz bir düşüş yaşanırken brüt döviz rezervlerinde bir haftada 379 milyon dolar artış yaşandı. Brüt rezervler 59 milyar 240 milyon dolar seviyesinden 59 milyar 619 milyon dolara yükseldi.

Merkez Bankası açıkladığı verilere göre, bir önceki hafta 100 milyar 143 milyon dolar olan toplam rezervler 2 Temmuz itibarıyla 100 milyar 206 milyon dolara yükseldi. Alt kalemlerden döviz varlıkları ise bir önceki 57 milyar 668 milyondan 58 milyar 059 milyona, altın cinsinden rezerv varlıkları ise 40 milyar 918 milyondan 40 milyar 595 milyona seviyesine geldi.

Cari açık mayısta 3,1 milyar dolar

Cari işlemler hesabı geçen mayıs ayında 3,08 milyar dolar açık verdi. Piyasa beklentileri cari açığın 2,9 milyar dolar seviyesinde gerçekleşeceği yönündeydi.

TCMB verilerine göre cari işlemler açığı, mayıs ayında bir önceki yılın mayıs ayına göre 919 milyon dolar azalarak 3,08 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bunun sonucunda on iki aylık cari işlemler çığı 31,9 milyar dolar oldu.

Cari işlemler dengesi nisan ayında 1,71 milyar dolar açık verirken, 12 aylık açık 32,74 milyar dolar olmuştu. Cari dengeye ilişkin piyasa beklentisi mayıs ayında cari dengenin 2,9 milyar dolar açık verileceği yönünde oluştu.

Yapılan aşı sayısı 3 milyar 290 milyonu aştı: Türkiye 8. sırada

Dünya genelinde 3 milyar 290 milyon dozdan fazla COVID-19 aşısı yapıldı. Türkiye, 55 milyon 820 bin 943 dozla 8'inci sırada yer aldı.

Dünya genelinde yeni tip koronavirüse (COVID-19) karşı uygulanan aşılar, 3 milyar 290 milyon dozu aştı.

COVID-19 aşısı verilerinin derlendiği "Ourworldindata.org" sitesine göre Çin, 1 milyar 330 milyon dozla en fazla aşı yapılan ülke olurken; bu ülkeyi 364 milyon 847 bin ile Hindistan, 331 milyon 210 bin ile ABD, 107 milyon 630 bin ile Brezilya, 79 milyon 300 bin ile İngiltere, 77 milyon 890 bin ile Almanya, 57 milyon 150 bin ile Fransa, 55 milyon 820 bin ile Türkiye, 54 milyon 190 bin ile İtalya, 52 milyon 640 bin ile Japonya, 47 milyon 740 bin ile Meksika, 47 milyon 440 bin ile Endonezya, 44 milyon 540 bin ile İspanya, 44 milyon 320 bin ile Rusya, 40 milyon 190 bin ile Kanada, 30 milyon 400 bin ile Polonya ve 23 milyon 430 bin ile Şili izledi.

Dünya genelinde COVID-19'a karşı uygulanan aşı, 3 milyar 290 milyon dozu geçti.

Nüfusa oranla en fazla doz aşı yapılan ülke, her 100 kişiye düşen 158,24 doz sayısı ile Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) oldu.

BAE dahil 13 ülkede uygulanan doz sayısı nüfusu aştı. Her 100 kişiye uygulanan doz sayısı; Malta'da 156,25, Seyşeller'de 140,92, San Marino'da 131,59, İzlanda'da 127,58, Bahreyn'de 126,9, İsrail'de 125,52, Şili'de 122,55, Uruguay'da 119,82, Moğolistan'da 117,92, İngiltere'de 116,82, Katar'da 114,68, Kanada'da 106,48 ve Macaristan'da 101,86 oldu.

09.07.2021

Türkiye, en çok aşı yapılan 8. ülke

Sağlık Bakanlığının verilerine göre, Türkiye'de bugüne kadar 55 milyon 820 bin 943 doz aşı yapıldı.

Türkiye, toplam aşı sayısı bakımından dünyada 8'inci sırada yer alırken; her 100 kişiye düşen aşı sayısı 65,22 oldu. 37 milyon 32 bin 762 kişiye ilk doz, 16 milyon 351 bin 759 kişiye de ikinci doz aşılar uygulandı.

Bugüne dek kullanımına veya acil kullanımına izin verilen COVID-19 aşıları, biri hariç, iki doz halinde ve aralıklı uygulanıyor. Dolayısıyla tatbik edilen doz sayısı, aynı sayıda bireyin aşılmasının tamamlandığı anlamına gelmiyor.

COVID-19 verilerinin derlendiği "Worldometers" internet sitesine göre, dünya genelinde vaka sayısı 185 milyon 906 bini aştı, 4 milyon 19 binden fazla kişi hayatını kaybetti.

Canlı yayında şaşırtan 50 milletvekili iddiası

HalkTV’de canlı yayınlanan Gökmen Karadağ’ın sunduğu Açıkça programında dikkat çeken ifadeler kullanıldı...

HalkTV’de canlı yayınlanan Gökmen Karadağ’ın sunduğu Açıkça programında dikkat çeken ifadeler kullanıldı.

AKP’li Eski Manisa Milletvekili ve Gelecek Partisi Genel Başkan Yardımcısı Selçuk Özdağ programda, “50’ye yakın milletvekili ile istişare içerisinde olduklarını” açıkladı.

Özdağ bu sürecin son 6 ayda çok arttığını belirterek, ekonomik sorunlar ve Sedat Peker’in iddialarının ardından partide kopuşun yaşandığını dile getirdi. Özdağ AKP’nin millet desteğiyle ayakta kalan bir parti yerine artık devlet desteğiyle ayakta kaldığını ve millet desteğini kaybettiğini savundu.

Yabancı yatırımcı da pek şımartdı!

Alaattin AKTAŞ

09 Temmuz 2021 Cuma

✓ **Yabancılar faizi artırıyoruz, gelmiyorlar. Döviz kurunu yükseltiyoruz, hiç umursamıyorlar.**

✓ **Galiba yüksek faiz ve avantajlı kurdan çok güven arıyorlar ama biz de onu pek veremiyoruz işte...**

Adeta “yüz verdik astarını istiyorlar” durumu yaşanıyor. Daha ne yapabiliriz, bilmiyoruz doğrusu. Yüksek faiz veriyoruz, gelmiyorlar; kuru yüksek tutuyoruz ki girerken kazansınlar, yine gelmiyorlar.

Yabancı yatırımcılardan söz ediyoruz. Aylardır doğru dürüst portföy yatırımı girişi yok. Yabancıları Türkiye’ye çekebilmek için daha ne yapabiliriz, bilemez olduk. Ya da biliyoruz da onu bir türlü yapamıyoruz.

Son bir yıllık dönemi kapsayan üç grafik hazırladık...

Bu grafiklerin ilki yabancıların aylık net devlet iç borçlanma senedi alım satımını ve aylık ortalama fonlama maliyetini, yani Merkez Bankası’nın faizini gösteriyor. Faiz genel olarak hep artış eğilimi içinde. Yabancılar kasım, aralık ve ocakta, kısmen de şubatla alım yapmışlar, diğer aylarda önemli bir hareket yok. Hatta martta ciddi bir çıkış yaşanmış. Hadi geçen yıl temmuzdan kasıma kadar faiz düşüktü ve o yüzden gelmediler, ya son aylara ne diyeceğiz.

Aylık ortalama faiz son üç aydır yüzde 19 ama ne gelen var ne giden! Grafiğimizin başlığında da dediğimiz gibi demek ki faizin düzeyi tek başına yatırımcı çekmeye yetmiyormuş.

Yüksek kur da yetmiyor

Faiz, iç borçlanma senedi için bir cazibe yaratır ya da tersi olur. Yabancıyı cezbedecek bir diğer etken de kurun düzeyi. Getirilen her bir dolar için ele ne kadar Türk parası geçeceğini, yani girerken kazanç sağlanıp sağlanmayacağını ortaya

09.07.2021

koyan düzey. Kurun düzeyi yalnızca iç borçlanma senedini ilgilendirmiyor tabii ki, hisse senedi yatırımı da bundan etkileniyor.

İşte ikinci grafiğimizde hisse senedi ve DİBS toplamındaki girişle doların aylık ortalamasına baktık.

Kur yüksekken gelmek, tam anlamıyla “alırken kazanmak” demek. Dolar 7 lirayken getirilen 1 milyon dolar 7 milyon liraya eşitken, dolar 8 lirayken getirilen 1 milyon doların 8 milyon liraya eşit olması büyük avantaj.

Geçen yıl dolar kasımında 8 iken 1.8 milyar dolarlık, aralıkta 7.72 iken 2.3 milyar dolarlık net girişler gerçekleşmiş.

Nisan, mayıs, haziran ortalamasında dolar sırasıyla 8.16, 8.34 ve 8.60; ama yabancı bunu avantaja çevirmeye hiç mi hiç niyetlenmiyor.

Düz mantıkla bu yüksek kur olanağından yararlanıp gelmeyen yabancıların işini bilmediğini, fırsatı değerlendiremediğini söylemek gerekir.

Sakın tam tersi olmasın! Yabancı olan biteni çok iyi gözlediği için, Türk menkul kıymetlerine yatırım yaptığında başına gelecekleri iyi gördüğü için bu yatırımdan kaçınıyor olmasın!

Bu durum karşısında bizlerin “Gayet avantajlı şartlar sunuyoruz da yabancılar niye gelmiyor” diye şapkayı önümüze koyup düşünmemiz gerekmiyor mu?

İktisat teorilerini değiştiriyoruz!

Başka bir dizi etken rol oynayabilir elbette ama ulusal paranın diğer paralar karşısındaki değerini belirleyen en önemli etkenlerden biri ulusal paranın getirisi, yani faizidir. Ulusal paranın getirisi yüksek olursa, bu paraya talep artar, değer dengesi o para lehine bozulur.

Bu lehte denge bozulması Türkiye gibi bir ülkede iki türlü sonuç verir. Birincisi vatandaş döviz almaz ve TL tutmaya başlar, hatta elindeki dövizini satıp TL'ye geçer; ikincisi de yabancı yatırımcı bu yüksek faizden yararlanmak için döviz getirir, bollaşan döviz de TL'nin daha da değerlenmesi sonucunu doğurur.

İktisat kitaplarında yazan mekanizma özet olarak böyledir.

Ama biz iktisat teorilerini değiştirecek sonuçlara imza atan bir ülkeyiz.

Son bir yılın grafiği işte buna işaret ediyor.

Geçen yıl temmuzdan kasıma kadar hem faiz artıyor, hem kur; sonrasında “bunda bir yanlışlık var” dercesine yönünü aşağı çeviren kur ardından yeniden artmaya başlıyor.

Türkiye, faizi artırıp eşzamanlı bir şekilde parasının değerini düşürme becerisi gösteren bir ülke olarak belki de iktisat kitaplarına geçiyor.

EY GÜVEN, NEREDEYSEN BİR SES VER!

Faizi artırıyoruz, yabancı oralı bile olmuyor, gelmiyor...

Dövizi daha değerli hale getiriyoruz, yabancıların gözü başka ülkelerde...

Ne istiyor bu Hans ve George!

Sakın bugün örneğin 8 lira olan doların yarın bir anda 9 liraya, 10 liraya çıkacağından, Türkiye'de buna yol açacak adımlar atılacağından, kararlar alınacağından endişe ediyor olmasınlar... Böyle bir durumda elde edecekleri faiz gelirini fazlasıyla kur artışına vermekten kaygı duymasınlar...

Sakın bugün yüzde 19 olan faize göre iskontolu olarak 84 liraya alacakları 100 lira nominal bedelli bir iç borçlanma kağıdının değerinin, faiz yarın bir anda örneğin yüzde 25'e çıkınca hızla düşeceğini ve 84 liralık kağıdın artık ancak 80 lira edeceğini görüp bunun endişesiyle Türkiye'den uzak durmayı tercih ediyor olmasınlar...

Kaygı dağları bekliyor, endişe bir türlü giderilemiyor.

Daha da dramatik olan bir durum var üstelik...

Türkiye'de sürekli olarak faizin düşmesi gerektiğinden, düşeceğinden söz ediliyor değil mi... Faiz yüzde 19 iken alınan bir kağıdın değeri, faiz örneğin yüzde 15'e düşerse bir anda artar. Biraz önce verdiğimiz örneğin tersi bir durum yaşanır. Yüzde 19 faizle 84 liraya alınan kağıdın değeri faiz yüzde 15'e indirildiği an 87 liraya çıkar.

Yabancılarınız, en yetkili ağızlar faizin düşeceğini söylüyor; buna güvenseniz, bunun gerçekleşeceğine inansanız koşar Türk menkul kıymeti alırsınız. Onu da yapmıyorsunuz. Faiz indirilemez diye değil, durup dururken faiz indirilirse Türkiye ekonomisi iyice içinden çıkılmaz bir hal alır ve bir şekilde yine zarar ederseniz, bunu gördüğünüz için Türkiye'den uzak duruyorsunuz.

Döviz fiyatı ve faiz/enflasyon oranı, “tekniker açığı” ile doğru orantılı...

Ferit Barış PARLAK

09 Temmuz 2021 Cuma

Fabrikada sabahlamalarını örnek göstererek andığımız bir arkadaşım aradı:
“Yurtdışındayım... Sipariş almaya korkuyorum... O siparişi üretebilecek, teknik elemanım yok...”

★ ★ ★

Bu ve benzeri cümleleri kuran “üretici/ ihracatçı” sayısı artıyor...

★ ★ ★

Alandakilerin yıllardır yaptığı uyarılar, dikkate alınmıyor... Gelişmiş ülkelerdeki “eğitim uygulamaları” görmezden geliniyor... Eğitim temelli kalkınan ülkelerin “izlediği yol” göz ardı ediliyor... Ve... Olması gereken oluyor... Teknik eleman sorunu büyüyor... “Üretimi/ihracatı” kaosa sürüklüyor...

★ ★ ★

Sadece sanayide değil... Tarımda da turizmde de hızlı ilerleyemememiz “teknik eleman” eksikliğinden kaynaklanıyor...

★ ★ ★

Önceki gün MST Makina Grup Başkanı Sami Konukoğlu’nu dinledim... Şöyle dedi:
“Her gün, saatlerce, “Nitelikli/teknik insan nasıl yetiştiririz?” diye konuşuyoruz. Bunun iki yolu var... Ya devlet yetiştirecek, ya biz yetiştireceğiz... Ancak her iki durumda da zorunlu eğitimle, mesleki eğitim karşı karşıya geliyor. Önerimiz 12 yıllık zorunlu eğitimin ilk 5 yılında normal literatürün takip edilmesi, sonrasında öğrenciye mesleki eğitimle ilgili bir seçenek sunulması.”

09.07.2021

★ ★ ★

Güneydoğu İhracatçı Birlikleri Başkanı Ahmet Kileci'de anlattı: “Eğitimle, müfredatla ilgili çok önemli çalışmalar yaptık. MEB ve YÖK'e gittik. Ama 30 yıl önceki müfredatı tekrar koydular. Harcadığımız bütün emek boşa gitti.”

VELHASIL...

Üretici/ihracatçı, “Ar-Ge'ye, yatırıma, üretime, pazarlamaya, ihracata yoğunlaşacağımıza, günün yarısında teknik eleman açığını konuşuyoruz” diyor...

★ ★ ★

Yani... Döviz, istihdama, gelire, “temel ve diğer ihtiyaçlarda uygun fiyata” ihtiyaç duyduğumuz süreçte; bu ihtiyaçlarımızı karşılayacak tek adres olan üreticilerimiz; işini değil, başkasının görevi ve ödevini yapmaya çalışıyor... Ve bu döngü sorunları büyütüyor...

Abdulkadir Selvi

Erdoğan neden seçim demeye başladı?

9 Temmuz 2021

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, Sincan'da meydana toplanan partililere “Şimdiden 2023 seçimleri için çalışmaya başlamanızı istiyorum” diye seslenmesi bana manidar geldi.

Belki de o psikolojiyle izlediğim için **Erdoğan**'ın il başkanları toplantısında ısrarla seçim de seçim demesi daha çok dikkat etmeme neden oldu.

SEÇİM VURGUSU

Erdoğan'ın il başkanlarına 2023 seçimlerine dönük olarak çalışmalarını yönünde talimat vermesini anlıyorum. Ama sanki seçim kararı alınmış da önümüzdeki ay sandık başına gidecekmiz gibi bir hava vermesi antenleri açmama neden oldu. **Erdoğan** seçim olmadan seçime hazırlanıyor, 19 yıldır girdiği her seçimi kazanmasının sırrı burada, diyebilirsiniz. Haklısınız. Ama **Bahçeli** seçimler zamanında yapılacak derken, **Erdoğan** 2023'ü hedef gösterirken, 2023 seçimlerine de daha iki yıl varken bu kadar abanması dikkatimi çekti.

İKİ DURAK

İster 2023'te olsun ister ondan önceki bir tarihte. Seçim tarihi ne olur bilmem ama Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, seçim startını verdi. “**2023'e eğer kararlı bir şekilde hazırlanacaksak, bizim için şurada son iki durak var, çok önemli. Bu 2021'dir, 2022'dir. 2023 tamamen seçim yılıdır**” dedi.

ÖNEMLİ VİRAJ

Ama ondan önce bir cümlesi vardı, “**2023 virajını kazasız belasız dönmemiz gerekiyor**” dedi. 2023 seçimlerini Türkiye açısından bir kırılma noktası olarak gördüğünü söyledi.

Erdoğan şimdiye kadar birçok seçim kampanyası başlattı ama ilk kez 2 yıl önceden seçim çalışmalarına başlıyor. Bu da 2023'ün ne denli önemli olduğunu gösteriyor. Önceden seçimler için aslanın ağzında diyorduk, galiba 2023 seçimleri için aslanın midesinde diyeceğiz. O denli önemli ama bir o kadar da zor bir seçim olacak.

SEÇİM PLANLAMASI

AK Parti kongresinden sonra Erdoğan, “Artık masada değil sahada olacağız” demişti. Dün de, “**Hepimiz arazide olacağız**” diye konuştu. Sanki seçim ve koordinasyon merkezinde bilgisayarın başına oturmuş, seçim çalışmalarını planlıyor gibi bir havada konuştu. “**Meclis ara veriyor. Meclis’in ara vermesiyle birlikte hepimiz arazide olacağız, meydanlarda olacağız. Şunu özellikle hatırlatacağım, arazide yapacağımız çalışmaların raporlarını Genel Merkez’e kesinlikle raporlayacağız. Grup başkanvekilliğine raporlayacağız. Hangi arkadaşımız ne kadar çalışma yaptı, nasıl çalışma yaptı, hangi ilimizin durumu nedir, ne değildir, bunları sizden alacağız. Yoksa bir turistik seyahat olarak illerimize gideceksek nafile**” dedi. **Erdoğan** sahada olacağız, çalışacağız der ama turistik seyahat olarak illerimize gideceksek nafile demezdi. Demek ki o da bir şeyleri görüyor. 2023 seçimlerinin ne kadar hayati bir hale geldiğini anlatmaya çalışıyor.

ÖNCE EKONOMİ

Cumhurbaşkanı Erdoğan sadece bunları söylemiyor. Aynı zamanda bir de yol haritası veriyor. O yol haritasında çok önemli noktalar var. **Erdoğan**'ın seçim kadar önem verdiği başka bir şey daha ortaya çıkıyor. O da ekonomi.

Önce **Erdoğan**'ın üç ayaklı uyarısını paylaşmak istiyorum.

TEVAZU VURGUSU

1- “Teşkilatlarımız mütevazı olmak zorunda. Milletvekillerimiz mütevazı olmak zorunda. Bunun başka yolu yok. Vatandaşın kapısını tevazu ile çalacaksınız.”

Erdoğan, belediye başkanlarıyla ilgili toplantıda da “**gönül belediyeciliği**” demişti. “**Yol yaparsınız, hizmet götürürsünüz ama milletin gönlüne girmezseniz olmaz. Milletin gönlüne girin, ulaşılmaz olmayın, kimseye tepeden bakmayın. Gönül belediyeciliği yapın**” diye uyarıda bulunmuştu.

Erdoğan her zaman gönüllere girin, der. Gönüllere girilmezse seçim kazanılmaz, der. Ama belli ki bu konuda ciddi bir eksiklik hissetmiş. Son dönemlerde tevazu vurgusunu çok yapıyor. Tevazunun karşıtının kibir olduğu unutulmamalı.

EKONOMİ, EKONOMİ

2- Cumhurbaşkanı ekonomiyi ikinci sıraya koyuyor.

“Çarkların dönmesi için her türlü katkısı sunmak zorundayız, sunacağız da” diye konuşuyor.

Demirel, **“Seçimleri tencere kazanır”** derdi. Bu gerçek hiçbir zaman değişmedi. **Erdoğan**, pandemi koşulları ve başka nedenlerle ekonomide yaşanan sorunların farkında.

Kısa bir süre önce kendisini ziyaret eden işinsanlarına, ekonominin en önemli önceliği olduğunu, 2022’den itibaren ekonomideki iyileşmenin vatandaş tarafından hissedilmeye başlanacağını anlatmıştı.

EKONOMİ ARTI İŞSİZLİK

AK Parti MKYK toplantısında söz alan konuşmacıların önemli bir kısmı ekonomiye dikkat çekiyorlar. Anketlerde pandeminin ikinci sıraya gerilediğini, ekonominin birinci sıraya yerleştiğini belirtiyorlar. Ekonomi birinci, pandemi ikinci, işsizlik üçüncü sırada geliyor. **“Ekonomi ve işsizliği birlikte değerlendirmemiz gerekiyor”** yönünde konuşmalar yapılıyor.

GÜNDEM EKONOMİ OLMALI

Türkiye bir süredir ekonomi üzerinden uluslararası saldırılara maruz kaldı, pandeminin sağlıktan sonra vurduğu en önemli sektör ekonomi oldu. Bu şartlara rağmen ekonomide treni rayın üzerinde tutmayı başardık. Ama pandemi sonrası ekonomi birinci gündem maddesi olmayı hak ediyor. Bana üç önceliğini sırala deseniz, bir ekonomi, iki ekonomi, üç ekonomi derim.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan** da, **“Önümüzdeki dönemde salgının küresel düzeydeki seyrine, ekonomideki gelişmelere ve diğer hususlara bakarak, milletimiz için ilave destek adımları da atabiliriz”** dedi. Bence o zaman bu zaman. Hatta gelişmelerin seyrine bakmadan, ekonominin seyrini değiştirecek şekilde uluslararası piyasalar tarafından da kredibilitesi olan bir eylem planına ihtiyaç var.

BÖLGEYE ÖZEL İLGI

3- Cumhurbaşkanı **Erdoğan** Doğu ve Güneydoğu’ya özel bir ilgi göstereceğinin işaretini veriyor.

“İlkbahara kadar Doğu ve Güneydoğu’yu gezeceğim. Yazın sıcak olur demeden çalışacağız. Ben yarın (bugün) Diyarbakır’a gideceğim. Yazın çalışacağım. İlkbahara kadar bütün bölgeyi gezeceğim. Milletvekillerimiz bölgede kalsınlar, MKYK üyelerimiz ise bölgeye gitsinler” diyor.

Esfender KORKMAZ

Devlette şatafatın fırsat maliyeti

9 Temmuz 2021 Cuma

2015 yılında İstanbul'da Yıldız Sarayı Mabeyn Köşkü'nde yapılan Erdoğan-Merkel görüşmesi, Avrupa'nın en büyük yayın organları tarafından "**Şatafat ve şaşaa, altın koltuklar, boğazdaki lüks saray, otoriter Erdoğan**" başlıkları ile çıkmıştı.

Önceki gün Meclis'te, Okluk Koyu'nda 750 milyon liraya mal olan Cumhurbaşkanı yazlık sarayı tartışıldı. AKP'li milletvekil bu saray "**Cumhurbaşkanının şahsi malı değil, devletin sarayı**" diyerek akla zarar, normal insanlarla alay eden bir savunma yaptı.

Beştepe Sarayı'nın nominal maliyetini hesaplamak mümkün değil. Üç-beş milyar arasında tahmin yapılıyor.

Van Gölü sahasında da saray yapılıyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın camiye gidiş konvoyu, tüm dünyada sosyal medyada "**Aman Allahım**" dedirtiyor. Yüzlerce araç, akrep ve helikopterlerin eşliğinde, saatlerce trafik kesiliyor. Söz konusu videoyu çeken, "*konvoydan dolayı cadde kapalı 20 dakikadır tramvay gelmiyor*" diyor .

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cumhurbaşkanının kullanımında 8 uçak olduğunu söylüyor. Muhalefet ise 8 uçak sadece Cumhurbaşkanı'na tahsisli bulunurken, Bakanlıklar, Genelkurmay, Emniyet'e ait VIP uçaklarla birlikte uçakların toplam sayısının 15 olduğunu söylüyor.

Cumhurbaşkanın "İtibarda tasarruf olmaz" anlayışı nedeni ile devlette lüks ve trafik polisi çakarlı Mercedes furyası oluştu.

Özetle; bugün ekonomide yaşamakta olduğumuz derin göçüğün ve AKP oylarının on yüzdelerlik puan düşmesinin temel nedenlerinden birisi Cumhurbaşkanının "*İtibarda tasarruf olmaz*" anlayışı aynı paralelde bütçeden yapılan şatafat harcamalarıdır.

Meseleye ekonomik açıdan bakarsak, demek ki AKP iktidarı; kamu harcamalarında fırsat maliyetini bilmiyor. Siyasi açıdan bakarsak, şatafat itibar değil, itibarsızlık getirdi.

1. Kamu harcamalarında fırsat maliyeti yüksek oldu;

Fırsat maliyeti, ister özel sektörde olsun ister kamu sektöründe olsun, bir mal ve hizmet üretimini bir birim artırmak için başka bir mal ve hizmet üretiminden vazgeçmek gerekir. Kamuda bir harcama yapılırken ikinci bir hizmet üretiminden zorunlu olarak vazgeçiliyor. Söz gelimi saray yaparken, okul yapmaktan vazgeçiliyor. Oysaki saray inşaatı sırasında katma değer artar. Sonrasında hizmet sırasında da katma değer oluşur. Ancak aynı hizmet için zaten Çankaya Köşkü vardı. Orada da aynı hizmet yapılırdı. Bu durumda Beştepe iktisadi anlamda atıl yatırımdır.

Beştepe yerine Türkiye'nin birçok ilinde devlet yatırım yapabilir ve istihdam yaratabilirdi. O zaman bu yatırımlar büyüme ve kalkınmaya sürekli katkı yapardı. Demek ki Beştepe'nin toplumsal maliyeti yapılan nominal harcama değerinden de daha yüksek oldu. **Dahası Atatürk Orman Çiftliği'nde çok sayıda ağaç kesildi ve çevre maliyeti oluştu. Yani fırsat maliyeti çok daha yüksek oldu.**

Basında dolaylı olarak fırsat maliyetini vurgulayan başlıklar yer alıyor; bir örnek; *"Sarayın Camları 701 milyon lira, bu parayla 6 tane baraj yapılırdı."*

2. Türkiye ve AKP şatafattan dolayı itibar kaybetti.

Hollanda Başbakanı Mark Rutte'un ofisine bisikletle gidip geliyor. Hollandalılar başbakanın mütevazılığı ile övünüyor.

Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer, bir akşam bileği kırılan eşini korumalara bile haber vermeden kendi aracı ile Hacettepe Hastanesi Acil Servisi'ne götürdü. Röntgen için sade vatandaşlar gibi kuyruğa girerek sırasını bekleyen Cumhurbaşkanı ve eşini doktorlar fark ederek özel bir odaya aldılar. Sezer'in bu davranışı, Türkiye'nin batı toplumu ve medeni bir ülke olduğu algısını güçlendirdi ve itibarımızı artırdı.

AKP içindeki iktisatçılar tasfiye edildi. Ekonomide günübürlük politikalar hakimdir. Günübürlük politikalar bu güne bakar kamu harcamalarının orta ve uzun dönemde ortaya çıkacak fırsat maliyetini hesap etmez. Ama siyasette AKP Genel Başkanı Erdoğan, iyi bir taktisyendir. Buna rağmen şatafatın itibar kaybı ve tepki yaratacağını neden hesap edemedi?..

Bana göre, yanlışlar yeni yanlışları doğurur. Hırs ve yanlış birleşince siyasiler panik içinde ne yaptıklarını çok iyi hesap edemezler.

İbrahim Kahveci

Yıkım!

Geçen hafta ABD’de çöken binanın altında kalan 121 kişiden hala haber alınamıyor.

Şimdi kendimizi o binada oturan biri olarak düşünelim: Dışarıda yorgun geçen bir günün ardından evinize dinlenmeye çekildiniz.

Ama o da ne!

Birden bina üstünüze yıkıldı ve enkazın altında kaldınız.

Bazen yıkımlar içeriden çürüme sonucu aniden olur. Tahliye bile edemezsiniz...

Venezuela örneğine iyi bakın.

Orayı çok iyi takip edin.

Bina sağlam görülürken içeriye girmeyi reddeden biri olsanız, size avanak-saf vs gözle bakarlar.

Venezuela’da yaşananlar sonrası olacakları tahmin edenlere de böyle baktılar. Orta sınıf adeta askeri darbe ve sivil darbe (bütün yetkilerin başkanın elinde toplanması) arasında sıkıştı kaldı.

Ve ülke aniden yıkıldı gitti.

Şu anda ayakta duruyor görülse de enkazın altında kalanlar yiyecek bile bulamıyor.

Arjantin var bir başka örnek.

Bir dönem dünyanın en zengin ilk 10 ekonomisinden biriydi. Şimdi ilk 20’de bile yok.

09.07.2021

Orası ise yavaş yavaş çöktü.

Uzun yıllardır Arjantin fakirleşiyor. Zenginlikten fakirliğe doğru giden yolu bir türlü geri çeviremediler.

Bir de Filipinler var.

Orası ise hep fakir. Şu anda bölge ülkelerimizde bile Filipinli bakıcılar ev hizmetlerini sürdürüyor.

Maduro'da ülkesinden göç eden orta sınıf kesime seslenerek "ABD'de tuvalet temizleyeceğinize, ülkenize geri dönün" demişti.

Bunlar bize ne ifade ediyor?

Ülkelerin sağlıklı yaşaması ve bünyelerine dikkat etmesi gerekiyor.

Tıpkı insanlar gibi.

Bünye bozulunca ve bir daha düzeltilemeyecek hasar alınca sonuç bellidir.

Bu yüzden bazı bünyesel bozukluklara dikkat etmemiz gerekiyor.

Bugün Türkiye kamu bankaları ile siyaset sürdürüyor. Oysa verimsizlik ve üretimsizliğin temelidir bu sistem.

Biz bunu 90'larda yaşadık.

Hatta bugün bile kamu bankaları kredileri ile siyasetin sonuçlarını tartışıyoruz.

Sadece kamu bankaları ile verimlik yerine eşe dosta, tanıdığa kredi ülkeyi yıkmaz. Asıl kurumların ve kuralların erozyona uğraması yıkıma yol açar.

Hazine garantili işlerin parası da bir şekilde ödenir ama sistemin bozulmasının maliyeti asıl ödenemez.

Bugün 'dış düşmanlar' diye diye aslında ülkemizde iç yıkım yaşanıyor.

Keşke bunun farkına varılsa ve etraflıca tartışılsa...

Özellikle Milli söylemler eşliğinde Milli değerlerimiz de yıkılıyor. Din ve Milliyetçilik bugün en fazla yara almış durumda.

Yıkım dışarıdan değil ve içeriden. Bunu da etkin ve yetkin kesimler yapabilir.

O zaman asıl o noktaya bakmak gerekiyor.

09.07.2021

Birileri bir şeyler diyor ve hain demek çok basit. Ama asıl o bina başımıza aniden yıkılmadan yapılan uyarılara bakmak gerekiyor.

Keşke biraz akıl ve sağduyu ile ülkenin yarısını hain ilan etmeden geleceğimizi konuşabilseydik.

Durum gerçekten çok ciddi.

Umarım birazcık anlaşılır.